

Scenariusz zajęć z wychowawcą dla klas VII , II i III gimnazjalnych
opracowany przez wychowawcę Justynę Soluch

Temat: Jak skutecznie walczyć z wulgaryzmami?

Czas trwania: 45 minut

Cel ogólny:

- zwrócenie uwagi uczniom na problem używania wulgaryzmów wśród młodzieży

Cele szczegółowe:

- kształtowanie świadomości, że każdy ponosi odpowiedzialność za czystość i poprawność używanego języka
- rozwijanie wrażliwości na piękno języka
- nabycie umiejętności analizy problemu i szukania optymalnych rozwiązań problemu

Metody i formy:

- rozmowa kierowana
- burza mózgów
- praca w grupach
- zdania niedokończone

Środki dydaktyczne:

- cytaty ze słowników i encyklopedii – załącznik nr 1
- tabela z pytaniami - załącznik nr 2
- arkusz szarego papieru, karteczki

Przebieg zajęć:

I. Faza wstępna: czynności organizacyjno – porządkowe.

Ćwiczenie wprowadzające: uczniowie kolejno kończą zdanie: „Z kolegami/koleżankami najczęściej rozmawiam o .....” ”

II. Faza przygotowawcza.

1. Podanie tematu zajęć.

2. Rozmowa kierowana: ustalenie wspólnie z uczniami, co to jest wulgarne słownictwo. Odwołanie się do źródeł i podkreślenie elementów pejoratywnych występujących w wyjaśnieniach. (załącznik nr 1)

3. Diagnoza sytuacji w klasie.

Uczniowie na karteczkach opowiadają na pytanie: „ *Jaka jest skala problemu wulgarnego słownictwa w naszej klasie?*” Następnie nauczyciel odczytuje kartki i podsumowuje odpowiedzi uczniów.

Nauczyciel zadaje pytanie: Jaka jest skala problemu używania wulgaryzmów przez młodzież w naszej szkole?

III. Postawienie problemu: *Dlaczego młodzież używa wulgarnego słownictwa?*

Jakie są przyczyny używania wulgaryzmów przez uczniów naszej szkoły? Uczniowie w grupach zastanawiają się i wypisują przyczyny na kartkach – **załącznik nr 2** (czas pracy grup 5 min). Następnie grupy prezentują wyniki swojej pracy. Na arkuszu szarego papieru w formie haseł wypisywane są najważniejsze przyczyny i wspólnie omawiane.

IV. Podsumowanie. *Co możemy zrobić aby uczniowie naszej szkoły nie używali wulgaryzmów?*

Po wypracowaniu przyczyn, uczniowie ustalają w grupach sposoby walki z wulgaryzmami wśród młodzieży („burza mózgów”) i zapisują je na swoich kartkach – **załącznik nr 2** . Podawane propozycje prowadzący zapisuje na arkuszu szarego papieru.

V. Zakończenie zajęć.

Podkreślenie przez nauczyciela, że każdy jest odpowiedzialny za czystość i poprawność języka, nie tylko podczas lekcji, ale także w prywatnej rozmowie z kolegą.

Załącznik nr 1

Wulgaryzm, wyraz lub związek frazeologiczny wulgarny, ordynarny, nazywający zjawiska, które w języku ogólnym są określane za pomocą nazw neutralnych lub eufemizmów (np. cham człowiek źle wychowany). (Encyklopedia szkolna Literatura i nauka o języku)

Wulgarność – ordynarność, prostactwo. Wulgarność może przejawiać się w zachowaniu gestach, słowach, świadcząc zawsze o złym smaku, gruboskórności i braku taktu. Mówi się wtedy, że ktoś jest wulgarny. Wulgarność – od łacińskiego słowa vulgaris = pospolity” (Leksykon młodego czytelnika).

Wulgarny prostacki, trywialny, ordynarny, nieakceptowany, ze względu na niezgodność z zasadami kultury bycia, nieprzyzwoity” (Słownik Współczesnego Języka Polskiego)

Wulgaryzm wyrażenie, wyraz lub zwrot nieakceptowany przez ogół mówiących względu na swą ordynarność , nieprzyzwoitość lub wyraźną przynależność do języka grupy społecznej uważanej za niższą. (Słownik Współczesnego Języka Polskiego)

Wulgarna łacina - łacina pospolita, ludowa, łaciński język potoczny, którym posługiwały się niższe warstwy ludowe w starożytnej Italii. (Encyklopedia Powszechna Gutenberga)

Wulgarny pospolity, gminny, prostacki; wulgarność, prostactwo. (Encyklopedia Powszechna Gutenberga)

Załącznik nr 2

<p><u>1. Dlaczego młodzież używa wulgarnego słownictwa?</u></p>	<p><u>2. Co możemy zrobić aby uczniowie naszej szkoły nie używali wulgaryzmów?</u></p>
--	---